

B.

I. Offentlige Foranstaltninger.

Regulering af 4 Huusleieportioner
for fire Professore ved Kjøben-
havns Universitet.

Kjøbenhavns Universitet besidder foruden et vist
Antal til Bolig for Professore bestemte Gaarde *)
tvende Kapitaler, hvis Rente er bestemt til Huus-
leiehielp for de academiske Lærere, som endnu ei
have kunnet erholde fri Bolig.

*) Disse saakaldte Residentser udgiorde før Ildbran-
den 1795 i alt 11, men reduceredes nu til 10, da
Grunden af den Residents, som Prof. Kragenstein be-
boede i Grudiistrædet, blev solgt, og ingen ny Pro-
fessorbolig i dens Sted opført eller anskaffet. Af dis-
se 10 Residentser bleve under Bombardementet 1807
6 aldeles ødelagte, saa at der for nærværende Tid
kun eksisterer fire Professorboliger.

Disse Capitaler ere:

- 1) Den Hopnerſke *), hvis aarlige Rente, af Capital 6375 Rd., beregnet til $3\frac{7}{8}$ pCt. **) udgior 247 Rd. 3 Sk.
- 2) De Bartholinſke Residentſpenge ***), hvis aarlige Rente,

*) Fundatsien findes i Badens Univ. Journal VI. S. 12 ff. Hopner Kiøbte til Universitetet sin Gaard paa Hiørnet af Gammeltorv og Nørregade til Bolig for tvende Professorer, men overlod til Rector og Professores at sælge samme og derfor at kiøbe tvende andre gode og beleilige Residentſer. Den blev ogsaa siden solgt for 6000 Rd. Kroner eller 6375 Rd. Courant, hvis Rente saaledes deelede mellem de to Professorer, som havde den nærmeste Ret til at optere Residentſ, naar nogen blev ledig.

**) $\frac{7}{8}$ pCt. indeholdes efter Kgl. Resol. af 25 September 1801 af alle under Næsturens Administration staaende Universitetets Capitaler, som Bidrag til Beskridelsen af Udgiifterne ved det under samme Dato oprettede Bogholder-Contoir. Forinden $\frac{1}{4}$ pCt. Skatten ved Forordningen af 4 Septbr. f. A. blev ophævet, fradroges $\frac{3}{8}$, og Renten var kun 231 Rd. 9 Sk.

**) Da Professor Ole Borch vilde stifte et Collegium for 16 fattige og dærlige Studentere, og han intet locale fandt dertil at være bequemmere end den Professorresidents i store Kannikestrædet, som da beboedes af Professor Berthel Bartholin, saa blev det efter hans Ansøgning til Universitetet tilladt at afhænde samme Gaard til ham mod reede Penge, hvorfor siden Huus og Plads til en Professorresidents igien fulde kiøbes. Til

af Capital 2125 Rd., à 37 pC.

udgjør

82 R. 33 S *).

D 2

nærmere Oplysning hid sættes følgende endnu utrykte
Actstykker:

Kongl. Mægt. allernaadigste Bref, at Dr.
Oluf Borch maa sig af Universitetet tilfor-
handle den Professor-Residence, som Mag.
Bertel Bartholin iboer.

Christian den Femte af Guds Naade
Konge til Danmark og Norge, de Benders og Go-
thers, Hertug udi Sleebvig, Holsten, Stormarn og
Dytmerschen, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst;
Vor Naade tilforn. Eftersom Os elskelig Oluf
Borch, Assessor i Voris høieste Ret og Collegio Con-
sistoriali, samt Professor paa Universitetet her i Vo-
ris Kongl. Residens Stad Kiøbenhavn, for Os Aller-
underdanigst hafver ladet andrage, hvorledes hand
ei skul kunde finde nogen beqvemmere Plaz her i Sta-
den, som Kirken, Akademiet og Bibliotheket er nær
beliggende, til at lade af Muur opbygge et Collegium
paa til sexten fattige, Fickelige og lærde Studen-
ter, (som hand allerunderdanigst hafver erbudet sig til
paa hans egen Bekostning at lade indrette) end den
Professor-Residence, som Os elskl. Mag. Bertel Bar-
tholin, Professor paa bemeldte Voris Universitet, nu
iboer, hvilken hand til den Ende allerunderdanigst
er begierendes sig at maatte tilforhandle, da saa-
fremt I ei derimod noget hafver at erindre, hafver
Vi allernaadigst bevilget, at I bemeldte Residence,
samt Grund og Eiendoms fra Universitetes til for-

Disse Henter, der ligesom Professorernes Gaarde selv opteredes efter Anciennitet, ere i nogle af de sidste Aar blevene oplagte, da de, som hidtil havde oppebaaret samme, alle havde erholdt Residentser, og ingen Optionsberettiget, d. e.

nævnte Oluf Borch til evindelig Eiendomb maa selge, kjøbe og afhende, for dend Priis udi recde Penges, som hand selv med Eder derom best kan accordere, hvorfor I siden et andet beleiligt Huus og Plads her sammesteds til een Professor Residentz igien hafver at kjøbe, hvilken Residentz, Huus og Plads, Vi allernaadigst hafver bevilget, at maa nyde de samme Privilegier, Friheder og Benaadinger, som Professorernes Residentzer nu nyder og hafver, eller herefter nyde og bekomme kunde; dermed shecker Vor Villie; befahlendis Eder Gud. Skrefvet paa Vort Slot Kiøbenhavns den 26 Septembris A. 1688.

under Vor Kongl. Haand och Signet
Christian.

(L. S.)

Kjøde paa forte. Mag. Bertel Bartholins Residentze,
gifven Dr. Oluf Borch.

Rector och Professorer paa det Kongl. Universitet i Kiøbenhavns, kjendes og giøre mitterligt, at vi, efter Handels Kongl. Mants. Allernaadigste Bevilling og Tilladelse af dato Kiøbenhavns Slot den 26de September, 1688, hafver solt, kjøbt og afhændt, saasom vi og nu her, med dette Voris aabne Brev selger, kjøder og afhænder, til voris Høntærede Hr. Collegam Edle og Welbiürdige Oluf Borch, Kongl. May. Assessor udi Højeste Rett og Collegio Consistoriali, Medicinæ et Philologia Professor Reg., een Uni-

ingen, som før 12 Septbr. 1788 var Consistorialis, savnede fri Bolig; thi Rescriptet af 12 Sept. 1788 ophævede for alle Universitetslærere, som efter bemeldte Datum maatte blive ansatte, den for

versitetet tilhørende Residens, som nu voris Høntærede Hr. Collega, Mag. Bartholus Bartholinus iboer, beliggende i Store Cannestestræde, imellem velbiirdige Cancellie-Raad Romers Residens paa den ene, og Høyrdle og Welbaarne Grue, Fru Margrethe Gedde, Gl. Hr. Holger Winds Gaard paa den anden Side, hviidhen Gaard, Grund og Residens med al sin rette Tillegelse, som den nu forefindes, sammt Springvand, og anden Inventario, som dertil horer og med Rette bør tilhøre, voris Høntærede Hr. Collega skal hafve nede bruge og beholde til sit fuldkommen ugentfaldelig og evindelig Eiendomb for os og voris Efterkommere i alle Maader, saasom han os derfor i alle Maader fuldkommelig har fornyet, og fiendes vi for os og voris Efterkommere i bemelte Residens ingen meere Lod, Deel eller Rettighed at hafve. Til Witterlighed har vi ladet Universitetens Sigill her neden hos trykke og af Collegii Consistorialis Secretario underskrifue; Hafn. den 5 Decem-ber 1688.

Sub Universitatis Sigillo.

hen gjældende (deels paa Facultetsrettigheder, deels paa Senium grundede) Ascension til større Indkomster eller Fordele, og indførte som uomstødelig Regel, at de academiske Lærere allene have at vente Formerelse i deres Løn og øvrige Indkomster af de Bestemmelser, som hver Gang af Hans Majestæt maatte blive fastsatte *). Ved denne Opsparelse var indtil Udgangen af Aaret 1809 samlet

3) et Oplag fra det Høpnerste Legat af 1100 Rdlr. og fra de Bartholinste Residentspenge af 600 Rd., i alt 1700 Rdlr., hvoraf

Renten à $3\frac{7}{8}$ pCt. udgjør 65 Rd. 84 S.

Grunden af Professorgaarden i Studiistrædet, som sidst beboedes af Professor Krægenstein, og som i Ildbranden 1795 afbrændte, blev sat til offentlig Auction efter Kgl. Resol. af 14 Septbr. 1804, som tillige bestemte, at Renten af den for samme erholdte Capital skulde komme de Professorer tilgode, der efter forrige Bedtægt vilde have været berettigede til denne Residents, isald den igjen var opbygget. Ved Auctionen udbragtes

4) en Capital af 3000 Rdlr., hvoraf Renten à $3\frac{7}{8}$ pCt. beløber 116 Rd. 24 S.

Sidstbemeldte Residents var i Brandkassen assureret for en Sum, hvis Rente omtrent beløb

*) Bogtman. VI. D. 4 B. S. 445. f.

120 Rdlr. Da denne Assurancesum var bleven anvendt som Hjælp til Opbyggelsen af den anden i Studiistrædet til samme Tid afbrændte Professor-Residents, som da beboedes og endnu beboes af Professor M. C. Kall, saa blev ved en Patronats-Skrivelse af 8 Oct. 1804, efter foregaaende Forslag fra Consistorium, fastsat, at fornævnte aarlige Rente 120 Rdlr. skulde udredes af Universitetets Bygningskasse, og tilligemed Renten af Rigsbesummen for den Kragensteinske Residentses Grund tilfalde den Professor, der havde været berettiget til denne Residents, hvis den ei var bleven ødelagt. Herved erholdtes altsaa

5) en aarlig Rente af 120 Rd.

Da Universitetet saaledes var i Besiddelse af disse Capitaler, hvis egentlige Bestemmelse er at anvendes til Huusleiehjælp for academiske Lærere, som ei endnu have fri Bolig, og hvis samlede Rente à $3\frac{7}{8}$ pC. udgjør i alt 631 Rdlr. 48 S., og ifølge Rescriptet af 12 Sept. 1788 ingen siden denne Epoke ansatte Professorer dertil have Optionsret, ei heller af dem, hvilke bemeldte Rescript forbeholder deres hidtil havde Rettigheder, nogen mere er tilbage, som jo er forsynet med fri Boepæl (eller efter Bombardementet med Erstatning derfor), saa var altsaa bemeldte Rente nu disponibel til, efter

närmere allerhøiest Bestemmelse, at fordeles som Hielp til Huusleie mellem et vist Antal academiske Lærere, der ei endnu havde fri Bolig eller Erstatning derfor.

Efterat dette var af Universitetsdirectionen blevet Hs. Majestæt Kongen foredraget, har det behaget Allerhøiestsamme i Anledning heraf under 5 Mai d. A. allernaadigst at resolve:

1. at fire Huusleieportioner reguleres for fire Professorer ved Kjøbenhavns Universitet, som ikke allerede have frie Boelig eller Erstatning for samme.
2. at dertil bestemmes og henlægges fra 11 Decemb. 1809 og fremdeles Renten af
 - a) det Hopnerfke Legat og de Bartholinfke Residentspenge (Capital af begge 8500 Rdlr).
 - b) det Dplag fra det Hopnerfke Legat og de Bartholinfke Residentspenge, som er samlet i den Tid, der er forløbet, siden Renten af begge sidst udbetaltes (Capital i alt 1700 Rdlr).
 - c) den Assurance-Sum, der i sin Tid er bleven udbetalt for den afbrændte Professorgaard, som beboedes af afd. Profess. Kratzenstein, hvilken Rente bliver at udrede af

Universitetets Bygningscasse fra 11 Dec.
1809 (Renten 120 Rdlr. aarlig.)

d) den Sum, der i sin Tid er udkommen for
den bortsolgte Grund, hvorpaa bemeldte
Professorgaard havde staaet (Capital 3000
Rdlr).

3. at samtlige disse aarlige Renter (i alt, à $\frac{7}{8}$ pC.,
631 Rdlr. 48 s.) deles i fire lige Dele, af hvil-
ke enhver Deel udgjør een af forommeldte Huus-
leieportioner.

Endvidere har Hs. Majestæt under foransør-
te Dato til nu for Tiden at nyde bemeldte fire
Huusleieportioner udnævnt dHrr. Etatsraad og
Ridder Schlegel, Professorerne Wolf og Hurtig-
farl, Professor og Ridder Treschow.

II. Forelæsninger ved Kiøbenhavns Universitet og det pædagogiske Seminarium i Sommersemestret 1810.

A. Ved Universitetet.

1. Theologiske.

me, som findes adspredte i Evangelierne og fortsætter sine Forelæsninger over de Steder af det gamle Testament, som forekomme i Brevene; fremsætter den academiske, aristoteliske og stoiske Philosophies Historie.

P. E. Müller, Theol. & Philos. D. P. P. D. foredrager den naturlige Theologie; holder Forelæsninger over Dogmatiken og over den christelige Moral; anstiller Examinatorier.

M. B. Thorslacius, P. L. L. D. forklarer Esaiæ Orakler, den sidste Deel af Johannis Evangelium og Pauli mindre Breve.

J. Müller, Theol. P. P. E. gennemgaaer, efter Müncher, den christelige Kirkehistorie; foredrager Indledningen til det nye Testament; forklarer den 4de og 5te Bog af Psalmerne; holder Examinatorier.

2. Juridiske.

J. F. W. Schlegel, J. U. Dr. & P. P. D. foredrager, efter tilendebragte Forelæsninger over den juridiske Encyclopædie, Fædrelandets saavel offentlige som private Lovhistorie og de gamle danske og norske Loves Grundsætninger; gennemgaaer den almindelige practiske Philosophie og den absolute Naturret; anstiller skriftlige Øvelser og Examinatorier.

J. T. Hurligkari, J. U. P. P. D. foredrager den romerske og den dansk-norske umiddelbare Tingenes Ret; holder Examinatorier over det Ræste.

C. Brorson, J. U. P. P. E. forklarer den dansk-norske Criminalret, og giennemgaaer den extraordinære og criminelle Proces efter Fædrelandets Love; anstiller Examinatorier.

M. H. Bornemann, J. U. P. P. E. forklarer den naturlige Selskabs- og Skades-Ret og den dansk-norske Personernes Ret; anstiller Examinatorier.

C. J. Møller, Adj. Fac. jur. foredrager den dansk-norske Proces og Principerne til den almindelige Forbundsret tilligemed Reglerne for Fædrelandets og den romerske middelbare Tingenes Ret; ligeledes udvalgte Dele af Fædrelandets Ret; holder theoretiske og practiske Øvelser og Examinatorier.

3. Medicinske.

J. L. Bang, Med. P. P. D. foredrager den almindelige Therapie; meddeler medicinsk-practiske Opgaver til Udarbeidelse.

J. C. Saxtorph, P. P. D

D. H. Mynster. M. D. & P. P. E. foredrager den practiske Medicin ved de Syges Senge i det Kongl. Frederiks Hospital; læser over Pharmacologien.

J. D. Herholdt. M. D. & P. P. E. holder Forelæsninger over Børnesygdommene.

M. Skjelderup. M. D. & P. P. E. foredrager det menneskelige Legemes Osteologie og den anden Deel af Physiologien, som handler om det animaliske Liv.

J. W. Hornemann. P. Bot. E. afhandler Begyndelsesgrundene af Botaniken og Fædrelandets officinelle Planter; gennemgaaer Planteslægterne efter Jussieus System.

4. Philosophiske.

Mag. A. Kall. P. H. P. D. gennemgaaer efter Büsch, de vigtigste Momenter af den nyere Historie og Fædrelandets ældre Historie.

E. Bugge. Math. & Astron. P. P. D. foredrager Catoptriken og Dioptriken; forklarer den sphæriske og theoretiske Astronomie samt den mathematisk Geographie; holder Examinatorier.

Mag. N. C. Kall. L. L. D. D. P. P. D. læser over det arabiske Sprog og

Mag. J. Wøldike, Math. P. P. D. foredrager de første Begyndelsesgrunde af Algebra og den rene Mathematik, efter Kåstner. Tilbyder sin Veiledning i andre Dele af Mathematiken.

J. Wolf, Math. P. P. D. gennemgaaer Arithmetiken og Begyndelsesgrundene af Algebra, den theoretiske Geometrie og den plane Trigonometrie efter Karstens; anstiller Examinatorier; tilbyder sin Veiledning i andre Dele af Mathematiken.

Mag. J. Kierulf, Hist. & Geog. P. P. D. er for sit Helbreds Skyld dispenseret fra at holde Forelæsninger i indeværende Sommersemester.

G. Wad, Hist. Nat. P. P. D. foredragér Conchyliologien efter Lamarck; læser over de af vore egne Fossilier, om hvilke en nyere Kundskab er meest almeennyttig.

Mag. N. Treschow, Philos. P. D. foredragér den empiriske Psychologie efter sit eget anthropologiske Compendium; læser exoterisk over Ideologien eller Metaphysiken; anstiller derover Examinatorier; gennemgaaer korteligen de philosophiske Principer for Stats, Kirke og Folkeretten.

Mag. B. Thorslacius, P. L. L. D. forklarer paa Latin Romernes militære Antiquiteter, og

holder derover Examinatorier; gennemgaaer Pro-
pertii Digte.

Mag. N. Schow, Archæol. P. P. E. udtyn-
der de posthomeriske Myther efter Quinti Calabri
Paralipomena Homeri; gennemgaaer Kunsthisto-
rien, fornemmelig Malerkunstens fra Begyndelsen
af det trettende til Udgangen af det attende Aar-
hundrede; i Indledningen foredrager han i Korthed
Kunsthistorien fra Constantin den Første igjennem
hele Middelalderen til Begyndelsen af det trettende
Aarhundrede; tilbyder sin Veiledning i det skriftlige
Foredrag.

Mag. N. Nyerup, Prof. Hist. Lit. & Bibl.
Univ. foredrager Fædrelandets Literærhistorie fra
Videnskabernes Gienfædsel i det 15de Seculum.

Mag. G. Begtrup, Decon. P. P. E. læser
over Landhuusholdningsvidenskabten; tilbyder sin
private Veiledning i de til hans Fag henhørende
Grene.

L. Bruun, Prof. Ling. Angl. & Lect. Sem.
anstiller Oversættelses- og Stiile-Øvelser i det en-
gelske Sprog for dem, der allerede deri have gjort
nogen Fremgang.

Mag. L. Engelstoft, Hist. & Ge

Død (1603) til vore Tider; holder Examinatorier over det Læste.

P. E. Müller, Theol. & Philos. Dr. Theol. P. P. D. foredrager Sædelæren; holder Examinatorier.

G. Sverdrup, Prof. Ling. Gr. P. E. forklarer udvalgte Dialoger af Plato; gennemgaaer Pindars Oder.

Mag. H. C. Ørsted, Phys. P. P. E. holder pharmaceutiske Forelæsninger; foredrager Experimentalphysiken; gennemgaaer Optiken.

M. N. Puerari, Ling. & Lit. Call. P. P. E. anstiller Stiileøvelser i det franske Sprog; gennemgaaer for de i Sproget mere Kyndige nogle vanskeligere Dele af Grammatiken; tilbyder sin private Veiledning i den ziirlige franske Stil og i den franske Literatur.

Mag. E. P. Werlauf, Secret. ved det Kgl. Bibl. gennemgaaer de vigtigste Momenter i Fædrelandets Historie efter Calmarunionen.

B. Ved Seminariet.

D. E. Moldenhawer, Seminariets Director, veileder Alunnerne i den anden Klasse i deres Studier og Ø

til Equationerne af de høiere Grader; veileder Alumnernes egne Øvelser.

G. Wad, Inspector i den physiske Klasse, foredrager Reglerne for Begynderes Underviisning i Naturhistorien; gennemgaaer oryctologisk Theophrast om Stenene.

K. L. Rahbek, Prof. og Inspector i den danske Klasse, giver Veiledning i den danske Stil.

L. C. Sander meddeler Anviisning i den tydske Stil; holder et practisk declamatorisk Cursus.

T. Bruun, Prof. og Lector ved Seminariet gennemgaaer det franske og engelske Sprogs Grammatik; leder Alumnernes egne Øvelser i at skrive og tale begge Sprogene rigtigt.

Mag. B. Thorslacius, P. P. L. D. giver en Udsigt over den græske Literatur; opgiver udvalgte Stykker af Aristotelis Rhetorik og af Lucretii Bøger om Tingenes Natur til Alumnernes Fortolkning; bedømmer Alumnernes latinske Udarbeidelser.

G. Sverdrup, Gr. Ling. G. og Inspector i den historiske Klasse, foredrager Reglerne for den historiske Underviisning i Skolerne.

III. Gaver og Legater.

I. Donation af det Moltkeske Naturalie- Kabinet.

Hans Høigrevelige Excellence Geheime-Conferentsraad og Ordens-kantsler Grev Joachim Godske Moltke har af ædel Drift til at fremme Naturhistoriens Studium fattet og iværksat den Beslutning, at skænke til Universitetet den af hans Fader, Grev Adam Gottlob Moltke *) ef-

*) Det er bekiendt nok, med hvilken Nidkierhed og med hvilket Held Grev Adam Gottlob Moltke i sin Tid (1746. 1766) søgte at befordre Naturkundskaben og dens Dyrkelse, og derved at fremme sin Konges, Frederik den Femtes, ligesaa velgiørende som omfattende Hensigter. Det er bekiendt, hvilken Deel han havde i de mange offentlige Indretninger, de mange paa offentlig Bekostning iværksatte eller ved saadan understøttede Foretagender, Reiser, Samlinger og Arbejder, som forevige semte Frederiks lykkelige Regiering i Videnskabernes som i Kunsternes Arbejder. (Man see Overberghauptmand M. E. Brünnichs i Materie og Form lige interessante Afhandling om Naturvidenskabernes Fremgang under de danske Konger siden Universitetets Stiftelse, der staaer foran hans i Aaret 1782 udgivne: Dyrernes Historie og Dyreresamlingen udi Universitetets Naturtheater. Første Bind). Selv

terladte Naturaliesamling. Dette fieldne Beviis paa en til Videnskabernes Laro umiddelbar sigtende Belgiorenhed, hvilken Universitetets Naturaltheater *) herefter vil have at takke for en saare be-

grevelige Hotel blev indrettet i den ypperligste Smag. „Samlingen, siger Brunnich a. St. S. XXVI beslaaer fornemmeligen af de rigeste gediegne Metaller og Mineralier, af Steenarter, Forsteeneringer, Conchylier, Coraller og andre Søeværter, og eier i det Hele saadan Fuldkommenhed, at den fyldestgior Kienderes Nie indtil Beundring.“

*) Den første Grund til Universitetets Naturaltheater maa henføres til Aaret 1656, da Oldingen, Dr. Thomas Finke, som i 66 Aar var Professor ved Universitetet, skænkede 1000 Rd. til at bygge og indrette en Sal til derudi at opsætte de til Naturhistorien hørende Mærkværdigheder, hvilken Gave venteligen er bleven foranlediget derved, at det var Giveren bekiendt, at hans Datterson, Dr. Med. Henrik Guiren, var tilfunds at forære Universitetet den efter de Fæders Mæde anseelige Samling af Naturalier, som han var i Besiddelse af. Ved Hielp af hine 1000 Rd. og ved noget Tilskud fra Universitetet blev nu et Natural

tydelig Tilvæxt af kostbare Producter af Dyre- og Mineralriget, vil baade gjøre Samlingens første

¶ 2

snart paafølgende Død blev til offentlig Brug opstillet i foranstøtte Sal. Den berømte Thomas Bartholin førte paa eengang Opsyn over det anatomiske og Naturaltheatret, og det sidste fik, imedens det stod under hans Bestyrelse, en betydelig Tilvæxt især ved Diderik Suirens Gave af den hele ham tilhørende Samling af Naturalier og Kunstsager. Hvad Fremgang Universitetets Naturaltheater gjorde efter Thomas Bartholins Død († 1680), er ikke tilstrækkelig bekendt, men dets hele Rigdom blev d. 28 Octbr. 1728 et Rov for den ulykkelige Ildbrand, der ødelagde det tilligemed Anatomiekammeret og den øvrige Universitetsbygning. Det varede længe inden man igen fik noget Naturalcabinet istand. Først i Aaret 1740 blev en Sal indrettet ved Siden af det nu i en anden Bygning henflyttede anatomiske Theater. Men Samlingen var ikke meget betydelig. Imidlertid blev i Aaret 1756 Grunden lagt til et Natural- og Huusholdnings-Cabinet paa Charlottenborg, hvilket fra dets Indvielse 1759 til Frederik 5tes Død 1766 bestandig tiltog i Rigdom paa alle Slags Naturalgjenstande. Ved Universitetet var imidlertid kun en ringe og forfalden Leening af den forhen anførte ub

Besidder og hans Arving uforglemmelige for Universitetet. Især ville Naturhistoriens nuværende

føstning indrettet til et Naturaltheater. Derpaa blev ved et Kgl. Rescript af 6 Mart. 1771 den hele Naturalsamling paa Charlottenborg overdraget Universitetet til Eiendom, og i Martz 1772 henflyttet i Universitetets nye Naturaltheater.

Da Charlottenborger Samlingen blev overdraget Universitetet, bestod den især af følgende Gjenstande:

1) De Mineralier, Urter, Insecter, Amphibier m. v., som Professor Nycho Holm († 1759) havde samlet i Sverrig.

2) De udstoppede europæiske Fugle, som Kobberstikker Regensuss havde bragt med sig til Danmark.

3) De italienske Mineralier, som Professor Ascanius havde bragt med sig fra sine Reiser.

4) De engelske Mineralier og Færsteener, som vare leverede af den naturkyndige Jøde De Costa i London.

5) Conchylier fra Middelhavet, kjøbt af Heinrich Thaulov.

og tilkommende Dyrkere med Agtelse og Taknemmelighed erkiende den Omhu, hvormed den patri-

11) Hofjunker Tossels Samling af Fiske, Slanger og Insecter.

12) Det 1760 til Arabien udsendte lærde Selskabs Samling, bestaaende af et stort Forraad af Planter, Conchylier, Søeværter, Fiske, Slanger og Insecter.

13) Grev U. G. Moltkes kostbare Samling af flere Dyrklasser i Spiritus vini.

Siden den Tid (1772) har Universitetets Naturalsamling beholdet vigtige Forøgelser, og især

14) En Samling af Mineralier, Forsteeninger, Insecter, Planter m. v. af Kongen afføbt daværende Professor Brünnich, og til Universitetet foræret.

15) En Samling af danske Fugle, foræret af Conferenteraad Friis Rotbøll.

16) Olavii og Poulsens Samlinger af islandiske Mineralier.

otiske Giver har været betænkt paa, med sin i og for sig selv vigtige Gave at forbinde saadanne vel-

Naturaliecabinettets a a r l i g e I n d t æ g t
bestod hidtil alene i de saakaldte B e s t i n d i f f e
P e n g e , nemlig

- a) 100 Rdr. aarlig af de 750 Rdr. D. C., som, da
Bysfogedembedet i Christiansstæd paa St. Croix i
Aaret 1770 blev paalagt en aarlig Afgift af 3000
Rd. Beslind. Cour., af denne Afgift blev ved Uni-
versitetspatronens Grev D. Thotts Medvirksomhed
henlagte til Universitetet, dog saaledes, at ikkun
de $\frac{1}{3}$ af disse 750 Rdr. strax fik en fast Bestem-
melse, men de øvrige $\frac{2}{3}$ forbeholdtes nærmere
allernaadigst Disposition til de physiske og econo-
miske Videnskabers Bedste. (Rescr. af 15 Junii
1770, som med flere Oplysninger findes i Badens
Universitets-Journal for Aaret 1797. S. 103 ff.)
- b) Renten af den Sum, til hvilken de forømtalte
 $\frac{2}{3}$, hvorover nærmere Disposition var bleven for-
beholdet, i Aaret 1799 var opløbet, og hvis Be-
holdning da udgjorde den Capital 2176 Rd., der
stode i Universitetets Nærstur

gørende Bestemmelser, hvorved ikke blot Vedligeholdelsen og den fremtidige Berigelse af Geheimeraad Greb Adam Gottlob Moltkes Naturaliesamling, men ogsaa dens Benyttelse til sit almeengavnlige Diemed er bleven sikret. Saa vel disse Bestemmelser som det udmærkede Bifald, hvormed det har behaget Hans Majestæt at optage dette patriotiske Offer, vil bedst sees af det allernaadigst stadfæstede Gavebrev, der Ord til andet lyder saaledes:

„Vi Frederik den Siette, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Wenders og Gothers, Hertug i Slesvig, Holsteen, Stormarn, Dytmarstien og Oldenborg; gjøre vitteligt: at da Os Elskelige Greve Joachim Godske Moltke, Vor Geheime-Conferentsraad, Ridder af Elephanten, Ordentskantsler og Storkors af Dannebrogen, for Os allerunderdanigst har

betalt over den reglementerede Sum, hvilket i det Hele var ubetydeligt. Herved sit Naturaltheatret en aarlig Indtægt af 76 Rdl. 89 S.

Jørrig tanmærkes, at i Aaret 1802 blev endnu paa eengang 236 Rdl., der siden 1799 vare opsamlede af den under Lit. b anførte Indtægtskilde, paa eengang udbetalte til Naturaltheatrets Forn

andraget, at og hvorledes han er findet at skænke og overdrage til Bort Universitet i Kiøbenhavn den ham tilhørende Naturaliesamling, og han derhos har indstillet til Vor Bedømmelse og Stadfæstelse et af ham i den Henseende forfattet Gavebrev saaledes lydende:

„Ved lang Erfaring overbeviist om naturhistoriske Kundskabers fortrinlige Nytte, saavel for Borgeren i Almindelighed som i Særdeleshed for Statens Embedsmænd, og forvissat om, at Universitetet i enhver Henseende er det meest passende Sted til disse Kundskabers Udbredelse i mit Fædreland, har jeg troet at kunne bidrage til dette Studiums Fremme ved Universitetet paa følgende Maade og under disse Betingelser:

§. 1.

J fornævnte Diemeed skænker og giver jeg, Geheime Conferentsraad Greve Joachim Godske Moltke til Bregentved, Universitetet i Kiøbenhavn til Brug, Besiddelse og Eiendom den mig tilhørende Samling af Naturalier med sammes Tilbehør.

§. 2.

Bemeldte Samling, som strax til Universitetet afleveres, skal være og forblive en

særskilt Samling, og til Erindring om min
 salig Fader, af hvilken den er samlet og an-
 skaffet, kaldes: Geheimeraad Greve
 Adam Gottlob Moltkes Natura-
 lie-Samling; og da Universitetet allere-
 de selv eier en Samling af naturhistoriske
 Gienstande, tilbyder jeg mig, for at give
 benævnte Greve A. G. Moltkes Natura-
 liecabinet den størst muelige Fuldstændighed
 og Brugbarhed, og derved tillige at anle-
 dige begge Samlingers Forbindelse til et
 desto nyttigere Heelt, for Betaling i rede
 Penge, anslaaet efter sagkyndige Mænds
 Burdering, at modtage til Indlemmelse i
 og Completering af sidstmeldte Cabinet alle
 de i Universitetets Samling værende Spe-
 cies og Stykker, som maatte savnes i min
 Faders Cabinet, eller efter competente
 Kienders Dom fortiene Fortrin for de
 Exemplarer, som det sidste eier; dog at deri
 fradrages den paa samme Maade bestem-
 te Værdie af de Doubletter, som fra min
 Faders Samling maatte ansees undværlige,
 og over hvilke, i Følge den efterfølgende
 8de Punct, Directionen for Universitetet og

de lærde Skoler beholder Ret paa anden Maade at disponere.

§. 3.

Naar det Moltkeske Naturaliecabinet saaledes er completeret og tillige videnskabeligen ordnet, forfattes over samme et behørigt Catalog, hvilket derefter befordres til Trykken. De Udgifter, som Catalogets Forfatteise og Trykning maatte anledige, udredes eengang for alle af mig eller Arvinger. Hvert tiende Aar efter Catalogets Publication udgives et Supplementcatalog over de nye Species, som i disse Aars Løb ere auffsatte for Greve N. G. Moltkes Naturaliecabinet, til hvilke Supplementers Trykning Beføstningerne udredes af Grevskabet Bregentveds Besidder.

§. 4.

Til at fremme det benævnte Naturaliecabinets aarlige Tilvæxt og derved at befordre og forøge dets vedvarende Gavnlighed, henlægger jeg en fast aarlig Indtægt af 200 Rdlr., hvilken Indtægt bestandig skal være forsikret i Gaardene Tryggevelde og Alslev, som jeg haver forbunden med Grevskabet Bregentved, og fra samme indbetales i Uni-

versitetets Kvæstur hvert Aars 30te Junii og 31te Decbr. hver Gang det Halve, og skeer første Indbetaling den 30te Junii 1810.

§. 5.

Desuden skal ved hvert academisk Aars Slutning af ovennævnte Brevstabs Besidders anvises Universitetet endvidere 200 Rdlr., naar det fuldstændigen beviisliggøres, at naturhistoriske Forelæsninger virkelig ere blevene holdte og tilendebragte ved Universitetet i Aarets Løb, hvilke 200 Rd. aarlig skal paa samme Maade, som de i forrige §. omtalte 200 Rd., være forsitrede, og udbetales som et Gratiale til den eller de Lærere, som have holdt disse Forelæsninger, i Forhold til enhver's Arbeide. I Tilfælde, at det i denne Punct fordrede Beviis ei tilveiebringes, blive disse 200 Rd. at anvende efter den følgende 9de §.

§. 6.

Det Moltkeste Naturaltheater skal staae aabent 2, i det mindste 1 Dag ugentlig baade for Indenlandste og Fremmede, under tilbørligt Tilsyn; dog maa aldeles intet deraf under hvilket som helst Paaskud ud-

laanes, ei heller forkommes eller fra Samlingen alieneres, undtagen for saavidt dette er en Folge af Bestemmelserne i den foregaaende 2den §.

§. 7.

Hver 28de Januar skal paa Universitetets Vegne til Hans Majestæt Kongen aflægges allerunderdanigst Rapport om Naturaliecabinettets Tilstand og sammes hensigtsmæssige Benyttelse, tilligemed et Regnskab over, hvad Nytt der i sidste Aar for de tillagte Indtægter er anskaffet. Af denne allerunderdanigste Beretning saavel som af det aarlige Regnskab meddeles Beskikken af Grevskabet Bregentved Gienpart, hvilken ogsaa har fri Adgang til og Afbenyttelse af Samlingen, endog paa andre Tider, end de, hvori den sædvanlige staaer aaben.

§. 8.

Hvad angaaer Samlingens Anbringelse i et passende Locale ved Universitetet, dens Fordeling, Opstilling i videnskabelig Orden og Catalogets Uffattelse, Benyttelsen af de Doubletter, som maatte have til anden Disposition, naar den i §. 2 omtal-

te Indlemmelse har fundet Sted, den meest hensigtsmæssige Anvendelse af den aarlige Indtægt, som i Følge §. 4 og 5 er tillagt dette Cabinet fra Grevskabet Bregentved, Forelæsnningernes Indretning, og overhovedet alle de Foranstaltninger, som henhøre til Iværksættelsen af de foranstørte Bestemmelser og det fornødne Indseende med sammes Overholdelse, da anbefales saadant til den Kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler.

§. 9.

Skulde nogen af de Betingelser, som i foregaaende §§. ere fastsatte, for saavidt det tilkommer Universitetet at opfylde samme, imod Formodning ei af det vorde overholdt, forbeholdes mig og tilkommende Eiere af Grevskabet Bregentved Rettighed til, paa anden Maade til andet offentlig Brug at anvende den aarlige Understøttelse, som fra bemeldte Grevskab efter §§. 4 og 5 nu der til henlægges.

København, den 28de Januar. 1810.

J. G. Moltke.

(L. S.)

Saa have Vi med særdeles allerhøieste Velbehag anseet dette hans for Naturvidenskabernes Studium saa vigtige Offer. Hvorfor Vi allernaadigst vilde have bekræftet og stadfæstet, ligesom Vi og herved bekræfte og stadfæste forbemeldte Gavebrev i alle dets Ord og Puncter, saaledes som det af ham er affattet og her indført; og paalægge Vi derhos Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler, omhyggeligen at vaage for, at Giverens gode og priselige Hensigt paa bedste Maade opnaaes; samt at Gavebrevets Bestemmelse desangaaende nu bringes i Udførelse og for Fremtiden punctligen overholdes. Forbydende Alle og Enhver, imod det som forskrevet staar Hinder at gjøre. Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kiøbenhavn, den 13de April 1810.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

F r e d e r i k R.
(L. S.)

Kaas.

Eld. Knudsen. Bülow. Monrad.

Til i Overeensstemmelse med §. 2 af foranst

under 27de Junii d. A. udnævnte dHrr. Professor Wad, Inspector over Universitetets Naturaliesamling, Justitsraad Manthey, Commerz-Assessor Lehmann og Naturforstøeren Rathke. Om Arbeidets Tilendebringelse og Resultat skal Læseren i sin Tid vende nærmere underrettet.

2. Legatum pro comparandis libris.

I December 1808 anmeldte Udgiveren, at han var findet, med Annærkninger og Oplysninger at udgive sin i Anledning af den academiske Reformationssfest samt de nye academiske Borgeres Optagelse den 8de Novbr. s. A. holdte Tale, som handlede om den academiske Borgerrets Betydning, Hæder og Pligter ved Kiøbenhavns Universitet, og at Indtægten deraf var bestemt til Understøttelse for haabefulde og derhos trængende Studerende blandt de academiske Borgere, paa en Maade, der vilde beroe paa Beløbet af det, der indkom.

Da dette Beløb, efter det Tid efter anden i disse Annaler aflagte Regnskab, lidt efter lidt opvorte over 600 Rdlr. (hvoraf de 150 Rdlr. allene var et Bidrag fra en af Statens første Embedsmænd, i hvilken Videnskaberne ære en ligesaa stor Kiender som Belynder, (og som efter

bemeldte Decanus, til hvilken han derefter, naar Bøgerne ere fæbte, afgiver Fortegnelsen derpaa, forsynet med vedkommende Sælgers Qvittering, som vedlægges det aarlige Regnskab.

§. 6. Skulde der gives et Aar, da intet qualificeret Subject meldte sig til at nyde dette Stipendium, lægges Renten for dette Aar til Capitalen.

§. 7. For Legatet holdes en Protocol, som forbliver i Decani Facultatis philosophicæ Bærg. I Protocolen indføres af Decanus, hvad den aarlige Uddeling af dette Stipendium ifølge denne Fundatses Bestemmelser vedkommer, hvorefter Protocolen selv fremlægges i Consistorium, ligesom for andre Legater pleier at skee. En Extract deraf indføres i Consistoriets Indberetning til Directionen om de i dets Møde forhandlede Sager.

§. 8. Capitalen 600 Rdlr. udsættes i 11 Junii Termin 1810, og den første Tildelelse af Renten skeer i Efteraaret 1811. Den aarlige Rente, beregnet fra 11te Junii til 11te Junii, hæver Decanus Facultatis philosophicæ mod Qvittering i Dvæsturen, naar Stipendiaten er udnævnt. I Tilfælde at i et Aar, formedelst Mangel paa qualificerede Subjeter, ingen Udnævnelse skeer, melder Decanus

forstrevet staaer, Hinder at giøre. Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 1 Junii 1810.

Givet under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

Kaas.

Cold. Knudsen. Bülow. Monrad.

For Indbetalingen af ovenmeldte 600 Rd. D. C. er af Universitetscasserer Otto under 20 Juni 1810 formelig Qvittering udstædt.

IV. Academiske Examina.

1. Theologisk Embeds-Examen i April 1810.

Den 12 April.

1. Johannes Jacob Fich. En Søn af Landbyevæver Fich, fød i Masum i Fyen 1784, blev Student 1802. — Laudabilis.
2. Henning Christopher Göttsche. En Søn af Præsten Göttsche til Jyderup og Holmstrup i Siælland, fød 1788

10. Eggert Galthen. En Søn af Hørkræmmer Galthen, fød 1785, blev Student 1803. — *Haud illaudabilis.*

2. Juridisk Embeds-Examen i April
1810.

A. Theoretisk Prøve.

a) Latinsk.

Den 6 April.

1. Henrich Stoltenberg Blom. En Søn af Toldkasserer Blom i Stavanger, fød i Drammen 1788, blev Student 1805. — *Haud illaud.*

2. Frederich Christian Sibbern. En Søn af afd. Licent. Med. Sibbern, fød i Kiøbenhavn 1785, blev Student 1802. — *Laudabilis.*

3. Laurits Foss. En Søn af Procurator Foss paa Falster, fød 1787, blev Student 1806. — *Laudabilis.*

Den 7 April.

4. Nicolai Christian Morville. En Søn af afd. Cand. Theol. Morville, fød ved Lemvig, blev Student 1802. — *Haud illaud.*

4. Christopher Foss (Ex. theor. d. 19 Oct. 1808. Laud.) — Laudabilis.
5. Knud Gottfried Groth (Ex. theor. d. 14 Oct. 1809. Laud.) — Laudabilis.
6. Johan Edvard Peter Hiorth (Ex. theor. d. 17 Apr. 1809. Laud.) — Laudabilis.
7. Jørgen Henrich Berner (Ex. theor. d. 17 Jan. 1810. Laud.) — Laudabilis.
8. Henrich Stoltenberg Blom. — Laudabilis.
9. Frederich Christian Sibbern. — Laudabilis.
10. Peter Johannes Alexei Conradt Eberlin. —
Haud illaudabilis.

b) Examinati Juris.

1. Niels Wiborg. — Vel.
2. Ikke antaget.
3. Hans Ellefson. — Vel.
4. Ole Arndtsen. — Vel.

3. Ny Prøve i April 1810 for dem, som ifølge Forordningen angaaende Examen Artium §. 20 vare forpligtede til at underkaste sig en saadan i visse Rubriker.

Antallet af de Dimittender fra 1809, som, i Overensstemmelse med Forord. §. 20, i dette Foraar burde have indstillet sig til ny skriftlig eller

Den første fik saaledes sin Character to Grader, den sidste een Grad forbedret.

I Religion.

1. Berndt Bendsen — Godt.

Characteren to Grader forbedret.

I Geographie.

1. Nicolai Bagger — Maadeligt.

2. Eggert Christ. Guldberg. — Tem. godt.

3. Salomon Hertz — Tem. godt.

4. Johan Peter Kløhn — Tem. godt.

5. Joachim Ulrich Lindenblad — Godt.

For No. 2, 3 og 4 Characteren een Grad, for No. 5 to Grader forhøiet. Den første Character uforbedret.

I Historie.

1. Nicolai Bagger — Tem. godt.

2. Christopher Gartner — Godt.

5. Nic. Frid. Herlev Andersen. — Laud.
6. afviist.
7. Thomas Møller. — Haud illaud.
8. Peter Christian Boye. — Laud.
9. Samuel Samuelsen. — Laud.
10. John Johansen. — Laud.
11. Nic. Fogtmann. — Laud. & publ. enc.
ornat.
12. Jørgen Stephensen. — Laud.
13. Claus Schonning Tryde. — Haud illaud.

Den 14 April.

1. Adam Moltke. — Laud.
2. Joh. Dittl. Brinch Rissbye. — Haud illaud.
3. Johan Wilhelm Bierg. — Laud.
4. Frider. Emil. Frisch. — Laud.
5. Laur. Holst. — Laud.
6. Ernst Johan v. Ditten. — Laud.
7. Jochum Varner Paasche. — Haud illaud.
8. Johan Rasmus Brandt. — Laud.
9. Pet. Jespersen Ruster. — Laud.
10. Joh. Christ. Lorentzen. — Haud illaud.
11. Jacob Hegelund. — Laud.

B. Philologist Prøve.

Den 4 April.

1. Jan. E. A. Rosenvinge Kolderup. — Laud

